

Yhteis-/kaksoistutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen

Yhteistutkintojen ja kansainvälisessä yhteistyössä toteutettavien koulutusohjelmien kehittäminen on tärkeä osa korkeakoulujen kansainvälistä toimintaa. Yhteistutkinnolla tarkoitetaan opetusministeriön 12.5.2004 antaman suosituksen mukaan useamman korkeakoulun yhdessä kehittämää ja järjestämää koulutusohjelmaa, joka johtaa yhteen tai useampaan tutkintotodistukseen. Yhteistutkinto-nimityksellä katetaan opetusministeriön suosituksessa ja tässä muistiossa myös ns. kaksoistutkinto: ohjelma, jonka suorittamisen jälkeen annetaan kaksi tai useampia tutkintotodistuksia. Myös kansainvälisessä keskustelussa joint degree -ilmaisulla voidaan tarkoittaa sekä kaksoistutkintoa että yhteen todistukseen johtavaa yhteistutkintoa.

Seuraavassa luetellaan asioita, joita yhteistutkintoja suunnittelevien suomalaisten korkeakoulujen olisi hyvä ottaa huomioon. Muistiota voi käyttää soveltuvin osin myös kansainvälisessä yhteistyössä. Se on käännetty myös ruotsiksi ja englanniksi.

Muistio on valmisteltu Opetushallituksessa (NARIC/ENIC) yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, suomalaisten korkeakoulujen ja CIMOn kanssa. Kyseessä on alun perin 2005 laaditun muistion kolmas päivitys. Valmistelutyössä on huomioitu kansainväliset raportit ja suositukset.

1. Miksi yhteis-/kaksoistutkinto?

- yhteistutkinnon tarve ja koulutustarve laajemmin
- lisäarvo suhteessa olemassa oleviin tutkintoihin: esim. laajentaako opetustarjontaa
- muu mahdollinen yhteys olemassa oleviin tutkintoihin
- yhteistutkinnon tavoitteet
- yhteydet opetukseen, tutkimukseen ja työelämään
- hyöty yksikölle/korkeakoululle
- lisääkö kansainvälisyyttä, toimiiko opiskelija- ja opettajavaihdon laadunvarmistuksena
- ohjelman kesto ja jatkuvuus

2. Yhteistyö osallistuvien korkeakoulujen välillä ja korkeakoulun sisällä

2.1. Yhteistyökumppanit ja yhteistyö korkeakoulujen välillä

- tunnustetut/viralliset/akkreditoituneet korkeakoulut: varmistettava ko. korkeakoulun/yksikön oikeus myöntää tavoitellun tutkinnon taseisia (ja/tai tilanteen mukaan ammatillisesti /akateemisesti suuntautuneita) tutkintoja
- yhteistyökumppaneiden määrä: ei liikaa yhteistyökumppaneita, kaikilla tulee olla selkeä rooli esim. opetuksen antamisessa
- yhteistyökumppaneiden laatu: kunkin vahvuus, osaamisalueet ja erikoistuminen, kumppaneiden opetustarjonta)
- yhteistyökumppaneiden tuoma lisäarvo suoritettavan tutkinnon kannalta
- kokemukset aiemmasta yhteistyöstä helpottavat ohjelman suunnittelua ja toteuttamista
- yhteistyön, vastuiden ja viestinnän organisointi korkeakoulujen välillä tulee sopia kirjallisesti
- ohjelman kieli/kielet ja yhteistyössä käytettävä hallintokieli
- ohjelmalla tulee olla yhteinen johto-/ohjausryhmä tai vastaava, jonka asemasta, tehtävistä, oikeuksista ja kokoonpanosta tulee sopia ja joka koostuu sekä opetus- että hallintohenkilöstöstä

2.2. Yhteistyö korkeakoulun sisällä

- esim. laitos/tiedekunta/opintohallinto/kansainväliset asiat: varmista tiedonkulku
- tarvittava tuki ohjelmalle ja ohjelman akateemiset ja hallinnolliset resurssit
- luottamus: organisaation ja johdon sitoutuminen on tärkeää ja varmistettava
- esim. opetussuunnitelmaa, opiskelijavalintaa ja muita tutkintojen suorittamista ja tutkintohallintoa koskevia oman korkeakoulun säännöksiä ja määräyksiä tulee noudattaa
- mahdollisuuksien mukaan varmistettava korkeakoulun sisäinen yhteistyö myös yhteistyökorkeakouluissa (yhteistyön ei tule olla ”yhden kontaktin varassa”)

3. Ohjelman resurssit

- rahoitus ja sen jatkuvuus
- ulkopuolinen rahoitus ja kunkin korkeakoulun vastuu ulkopuolisen tai erillisrahoituksen päätyttyä
- budjetointi (mm. opetus, koordinointi, hallinto, kokoukset, matkat, markkinointi, rekrytointi, tilojen ja laitteiden käyttö, opiskelijoiden ja opettajien liikkuvuuteen liittyvät tarpeet)
- opetuksen ja tutkimuksen (henkilö)resurssit; henkilöresurssit erityisesti henkilökohtaisten opintosuunnitelmien tekoon ja seurantaan sekä riittävään tutorointiin
- opiskelun ja opetuksen tukipalvelut, hallinnon ja ohjauksen (henkilö)resurssit
- opiskelijavalinnan ja rekrytoinnin (henkilö)resurssit
- (henkilö)resurssit ohjelman kehittämiseen ja arviointiin
- muut resurssit: esim. kirjastot, välineet, tilat
- opiskelijoilta mahdollisesti kerättävät maksut: pyritään avoimeen ja yhtenäiseen käytäntöön

4. Sopimukset

Opetusministeriön suosituksen mukaan sopimuksessa tulee sopia ainakin koulutusohjelman laajuudesta, opiskelijaksi ottamisesta, opiskelijan asemasta siihen liittyvine oikeuksineen, tutkintotodistuksen myöntämisestä ja kunkin korkeakoulun velvollisuuksista sekä ohjelman rahoituksesta. Lisäksi sopimus voi kattaa mm. rahaliikenteen hoidon, kuvauksen yhteisestä johto-/ohjausryhmästä, laadunvarmistukseen liittyvät kysymykset, sopimuksen irtisanomismenettelyn (esim. millä ehdoin, millä aikataululla ja miten opintonsa aloittaneiden oikeudet turvataan) sekä sen, minkä maan lainsäädäntöä sovelletaan riitatapauksissa. Sopimuksia voi olla useita, kullakin oma tarkoituksensa.

Sopimuksessa on hyvä sopia päätöksentekomenettelyistä kun ohjelmaan tai sen toteuttamiseen tulee muutoksia.

Hankkeelle on hyödyllistä laatia vuosikalenteri, josta käyvät ilmi esim. opiskelijavalintaan ja apurahojen hakuun liittyvät ajankohdat.

5. Opiskelijavalinta

5.1. Valintaperusteet

- yleiset ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (vaadittava pohjakoulutus, kielitaito, työ- tai harjoittelukokemus) ja muut mahdolliset vaatimukset
- esim. maisteriohjelma: millä aloilla suoritettavat alemman korkeakoulututkinnon tasoiset tutkinnot katsotaan soveltuviksi

- yhteistutkinto-ohjelmalla tulee olla yhteiset/yhteen sovitetut valintaperusteet
- opiskelijavalinnassa tulee noudattaa myös kansallisia säädöksiä ja korkeakoulukohtaisia valintaperusteita

5.2. Valintamenettely

- valintatavat (hakulomake, suositukset, motivaatiokirjeet, haastattelu, valintakoe)
- yhteinen haku- ja valintamateriaali
- haku- ja valintaprosessin organisointi (mm. sovittava ja sovitettava eri korkeakoulujen aikataulut)
- hakijat voidaan arvioida yhdessä, lopullinen valinta tehdään kunkin korkeakoulun omien säädösten mukaan
- opiskelijakiintiö kussakin korkeakoulussa
- opiskelija kohdistaa mahdollisen valintaa koskevan valituksen päätöksen tehneeseen korkeakouluun

VNA 1044/2009 ammattikorkeakoulujen yhteishausta:

1 §

”Yhteishakua ei käytetä otettaessa opiskelijoita työvoimapolitiittiseen aikuiskoulutukseen tai Euroopan unionin rakennerahastoista rahoitettavaan koulutukseen taikka otettaessa siirto-opiskelijoita toisesta ammattikorkeakoulusta tai kaksoistutkintoa suorittavia opiskelijoita.

Ammattikorkeakoulu voi päättää tietyn aikuiskoulutuksen koulutusohjelman tai vieraskielisen koulutusohjelman jättämisestä yhteishakujärjestelmän ulkopuolelle.”

5.3. Opiskelijan status

- opiskelijan kotikorkeakoulun määrittely
- opiskelijan asema muissa ohjelmaan osallistuvissa korkeakouluissa siihen liittyvine oikeuksineen ja palveluineen (mahdolliset maksut)
- opiskelijan opinto-oikeus
- opiskelijan kuuluminen ylioppilaskuntaan/opiskelijakuntaan
- opiskelijoilla oltava tieto omasta statuksestaan kussakin osallistuvassa korkeakoulussa

6. Tutkintoon johtavan koulutusohjelman sisältö, rakenne ja oppimistulokset

Yhteistutkintoon johtavan koulutusohjelman järjestäjillä tulee olla riittävästi tietoa osallistuvien maiden korkea-asteen koulutuksesta, mm. säädöksistä, tutkintorakenteesta ja tutkintotodistuksista. Jo ohjelman suunnittelun alkuvaiheessa tulee selvittää millaista tutkintoa tavoitellaan. Suomalaisten korkeakoulujen näkökulmasta on tärkeää, että opiskelija saa ohjelman suoritettuaan virallisen tutkinnon.

- ohjelman suunnittelu lähtee oppimistulosten määrittelystä
- oppimistulosten pohjalta sovitaan opetuksen sisällöstä ja opetuksen menetelmistä
- yhteisen suunnittelutyön yksi lähtökohta: paljonko otetaan olemassa olevaa ja paljonko suunnitellaan uutta opetusta

- ohjelman laajuus, opintopisteet

- ohjelman sisältö: onko esim. olemassa tietty kaikille yhteinen pakollinen osuus; valinnaisuus
- mahdollisuus opiskella kansallisia kieliä, kieliopinnot

Opetushallitus

Hakaniemenranta 6, PL 380, 00531 Helsinki, puhelin 040 348 7555, faksi 040 348 7865, etunimi.sukunimi@oph.fi, www.oph.fi

Utbildningsstyrelsen

Hagnäskajen 6, PB 380, 00531 Helsingfors, telefon 040 348 7555, fax 040 348 7865, förnamn.efternamn@oph.fi, www.oph.fi

- ohjelmaan mahdollisesti sisältyvästä työharjoittelusta sopiminen (kesto, missä suoritetaan, ohjaus, opintopisteet)
- ulkomaiset opinnot ja niiden hyväksilukeminen: paljonko tutkintoon voi tai pitää sisältyä ulkomailla suoritettuja opintoja ja mihin opintojen vaiheeseen ne ajoittuvat
- opinnäytteen/opinnäytetyön laajuus, ohjaus ja arviointi; opinnäytettä koskevat säädökset osallistuvissa maissa ja korkeakouluissa
- ohjelman tuottama jatko-opintokelpoisuus
- ohjelman yhteys tutkimukseen
- ohjelman mahdollisesti tuottama ammatillinen kelpoisuus kussakin maassa, mikäli koulutus johtaa tiettyyn kelpoisuuteen/ammattipätevyyteen
- oppimistulosten yhteensopivuus yhteys erityisesti kansallisiin tutkintojen viitekehyksiin sekä eurooppalaisiin tutkintojen viitekehyksiin
- tutkinnon sijoittaminen osallistuvien maiden kansallisten viitekehysten tasoille

7. Koulutusohjelman järjestäminen

On hyödyllistä määritellä ohjelmalle sekä akateeminen että hallinnollinen vastuutaho ja -henkilö.

7.1. Liikkuvuuteen liittyvät kysymykset

Opetusministeriön suosituksen mukaan kaikkien yhteistutkinto-opiskelijoiden tulee suorittaa merkittävä osa opinnoistaan ainakin yhdessä ulkomaisessa yhteistyökorkeakoulussa ja ulkomaisissa yhteistyökorkeakouluissa suoritettavat opinnot tunnustetaan täysimääräisesti osaksi kotimaassa suoritettavaa tutkintoa.

- yhteistyökorkeakoulujen kesken on määriteltävä mikä on merkittävä osa (työmäärä/ECTS) vai ajallinen määritelmä) ja mitä katsotaan opinnoiksi tietyssä korkeakoulussa (etäopinnot, yhteisesti järjestetyt esim. intensiivikurssit tai yhdessä ohjattu opinnäyte)
- opettajaliikkuvuus
- opiskelijaliikkuvuus: liikkuvuuden ehdoista on hyvä sopia, esim. vaikuttaako tenttien/kurssien läpäisy liikkuvuuteen ja liikkuvuussuunnitelmaan
- liikkuvuuden organisointi, dokumentointi, rahoitus, vakuutus, viisumi- ja oleskelulupa-asiat kolmansien maiden opiskelijoille
- opiskelijoiden ja opettajien vastaanottoon, asumiseen, orientaatioon ym. liittyvät kysymykset

7.2. Opetusmuodot ja -tavat, opiskelijoiden arviointi

- miten varmistetaan oppimistulosten saavuttaminen
- monimuoto, virtuaali, luennot, seminaarit, harjoittelu jne.
- opettajien kielitaidon tason varmennus
- mahdolliset korvaavat tavat suorittaa opintoja, tenttien uusintamahdollisuudet
- opiskelijoiden arvioinnin kriteerit ja arviointiasteikko (kansalliset tai korkeakoulu-/yksikkökohtaiset säännöt; läpinäkyvyys on tärkeää)
- opiskelijoiden ohjeistus opintojen arvioinnista ja tenttimiskäytännöistä

7.3. Opintojen ohjaus

- HOPS (henkilökohtainen opintosuunnitelma)/learning agreement

Opetushallitus

Hakaniemenranta 6, PL 380, 00531 Helsinki, puhelin 040 348 7555, faksi 040 348 7865, etunimi.sukunimi@oph.fi, www.oph.fi

Utbildningsstyrelsen

Hagnäskajen 6, PB 380, 00531 Helsingfors, telefon 040 348 7555, fax 040 348 7865, förnamn.efternamn@oph.fi, www.oph.fi

- aiemmin suoritettujen opintojen ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen
- opintojen valinnaisuuteen ja suorittamiseen liittyvät kysymykset
- opiskelijoiden etenemisen seuranta ja kontrolli
- tiedotus ja sopimus siitä, kuinka kauan ohjelmassa voi opiskella ja mitä tehdään, jos opiskelija ei suoriudu opinnoista määräajassa

8. Tutkinto, tutkintotodistus ja sen liite (Diploma Supplement)

Myönnettävän tutkinnon on kuuluttava ainakin yhden ohjelman järjestämiseen osallistuvan maan viralliseen tutkintojärjestelmään. Jos ohjelman suorittaneille myönnetään useita tutkintoja, on hyvä selvittää kunkin myönnettävän tutkinnon asema kunkin maan kansallisessa koulutusjärjestelmässä.

Suomalaisen korkeakoulujärjestelmän lähtökohtana tutkintojen osalta on se, että korkeakoulututkinto on aina jonkun korkeakoulun myöntämä. Jos suomalainen korkeakoulu myöntää suomalaisen tutkinnon, kaikissa koulutuksen järjestämiseen ja tutkinnon myöntämiseen liittyvissä asioissa noudatetaan Suomen korkeakoulututkintoja koskevaa lainsäädäntöä ja mahdollisia korkeakoulujen omia sisäisiä määräyksiä. Tutkintotodistuksen myöntävä korkeakoulu vastaa tutkinnon laadusta ja siitä, että tutkinto täyttää sille asetetut kriteerit.

Asetus yliopistojen tutkinnoista (794/2004) 3 §: ”...Korkeakoulututkintoon johtava koulutus voidaan järjestää myös kansainvälisenä yhteistyönä.” Jos yhteistutkintoa suunnittelevalla suomalaisella yliopistolla ei ole maisteriohjelmaa ko. oppiaineessa/oppiaineissa tai suunniteltu tutkinto ei kuulu ko. yliopiston koulutusvastuun piiriin, tulee suunniteltuun yhteistutkintoon johtava maisteriohjelma sisällyttää opetus- ja kulttuuriministeriölle maisteriohjelmaa koskevaan esitykseen.

Asetus yliopistojen tutkinnoista (794/2004, muut. 1136/2009) 4 §: ”Yliopistolain 11 §:n 2 momentin mukaisesta muulla kuin suomen tai ruotsin kielellä suoritetusta tutkinnosta annetaan myös suomen- tai ruotsinkielinen tutkintotodistus ja asetuksen liitteessä olevan suomen- tai ruotsinkielisen tutkintonimikkeen lisäksi liitteessä mainittu englanninkielinen tutkintonimike.”

Ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta annettu asetus (423/2005) 3 § luettelee ammattikorkeakoulututkintojen ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen englanninkieliset nimet.

8.1. Tutkintotodistus

- on mietittävä myönnetäänkö yksi kansallinen tutkintotodistus vai useita kansallisia tutkintotodistuksia; tutkintotodistuksen/tutkintotodistusten allekirjoittajat
- tutkintotodistuksen sisältö: oleellisimpien asioiden (mm. yhteistutkinto-ohjelmaan osallistumisen ja mahdollisesti samoista opinnoista myönnettävän toisen tutkintotodistuksen) tulisi käydä ilmi tutkintotodistuksesta; suoritettut opinnot ja lisäinformaatio kirjataan tutkintotodistuksen liitteeseen (Diploma Supplement)
- suomalainen korkeakoulu antaa tutkintotodistuksen niille opiskelijoilleen, joille se on antanut tutkinnonsuoritusoikeuden ja jonka opinnot on vaatimusten mukaan suoritettu
- tutkintotodistuksen voi antaa vain sellaisille opiskelijoille, joille on myönnetty tutkinnonsuoritusoikeus
- tutkintotodistuksen voi antaa vain sellaisesta tutkinnosta, jonka myöntämiseen ko. korkeakoululla on oikeus
- jos kansainväliseen yhteistutkintokonsortioon kuuluu useampi suomalainen korkeakoulu, vain yksi niistä voi antaa tutkintotodistuksen

Suomen korkeakoulujärjestelmän mukaisen tutkinnon suorittaneille annetaan aina suomen- tai ruotsinkielinen tutkintotodistus. Tämän lisäksi voidaan vieraskielisestä tutkinnosta antaa myös samansisältöinen englanninkielinen tutkintotodistus. Kansallinen lainsäädäntö ei estä sitä, että tutkinnon myöntäjänä on suomalaisen korkeakoulun lisäksi ulkomainen korkeakoulu tai ulkomaisia korkeakouluja. Korkeakouluilla voi olla tutkintotodistuksista ja niihin liittyvistä käytännöistä omia linjauksiaan.

Kansallisen tutkintotodistuksen tai kansallisten tutkintotodistusten lisäksi yhteis-/kaksoistutkinnoista on mahdollista antaa myös yhteistodistus.

8.2. Diploma Supplement (DS)

Opetushallitus on tehnyt Suomessa suoritettavia tutkintoja koskevat Diploma Supplementin laatimishjeet korkeakoulujen työn tueksi. Jos kyse on yhteistutkinnosta, viittaus yhteistutkintoon tulee ainakin seuraaviin Diploma Supplementin kohtiin:

2.1. Name of qualification: mainitaan, jos kyseessä on yhteistutkinto

2.3. Name and status of the institution awarding the qualification:

- viittaus siihen mitkä korkeakoulut ovat ohjelmassa mukana
- viittaus käytössä olevaan laadunvarmistusjärjestelmään
- mainitaan, jos tutkintotodistus on usean korkeakoulun yhteisesti myöntämä tai jos toinen korkeakoulu on samojen opintojen perusteella myöntänyt toisen tutkintotodistuksen
- selvitys, jos korkeakoulun nimi on muuttunut.

2.4. Name and status of institution (if different from 2.3) administering studies: jos yksi korkeakoulu myöntää tutkinnon usean korkeakoulun järjestämien opintojen perusteella, kohdassa luetellaan kaikki opintoja järjestäneet korkeakoulut

4.3. Program details: kun kyseessä on yhteistutkinto, on hyvä selvittää mitkä osiot on suoritettu missäkin korkeakoulussa, mikäli tämä ei selvästi käy ilmi (ECTS-)opintorekisteriotteesta

6.1. Additional information: esim. yleinen kuvaus yhteistutkinnosta, tietoa tutkintoon sisältyneestä liikkuvuudesta ja linkkejä lisätietoihin

9. Ohjelmaa koskeva informaatio ja ohjelman markkinointi: esitemateriaali, www-sivut

- avoin ja läpinäkyvä tiedotus yhteis-/kaksoistutkinnoista on tärkeää niin opiskelijoiden oikeusturvan kuin viranomaistenkin kannalta: esim. tutkintotodistuksesta ja sen liitteestä pitää selvittää tutkinnon asema kansallisessa järjestelmässä, sen tuottama jatko-opintokelpoisuus jne.
- ohjelmainformaation oikeellisuuden ja selkeyden varmistaminen, yhtenäinen terminologia ja yhdenmukaiset ohjelmaa koskevat kuvaukset kaikissa yhteistyökorkeakouluissa
- strategiseen markkinoinnin suunnitteluun ja toteutukseen kannattaa varata aikaa
- kaikille tahoille korkeakoulussa on oma roolinsa ja markkinointia on kohdistettava kaikille tasoille: globaali taso, Eurooppa, Pohjoismaat, kansallinen, rehtorit, opettajat, opiskelijat, alumnit jne.
- osallistuvien korkeakoulujen yhteinen ja kunkin korkeakoulun oma markkinointi
- korkeakoulujen on hyvä sopia vastataanko ohjelmaa koskeviin tiedusteluihin keskitetysti vai kustakin korkeakoulusta erikseen
- kenelle informaatio ja markkinointi suunnataan?

- maantieteellisesti tärkeät alueet ja opiskelijarekrytointipohja; halutaanko tietynlaisia opiskelijoita, esim. pääsääntöisesti yhteistyökorkeakouluista ja/tai tietyiltä alueilta
- väylät: esim. messut, vaihto-opettajat/opiskelijat yhteistyökorkeakouluista, päivälehdet, ammattikuntien lehdet, nettimarkkinointi, kansainvälinen alumnitoiminta, mentoritoiminta

10. Laadunvarmistus, ohjelman seuranta ja arviointi

Yhteis-/kaksoistutkintojen laadunvarmistus on tärkeää ja siinä on otettava huomioon mm. seuraavat seikat:

- kaikkien yhteistyökorkeakoulujen tulee olla omassa maassaan virallisia korkeakouluja, joilla on oikeus myöntää ko. (tason) tutkintoja
- yhteis-/kaksoistutkinnoilla tulee olla omien korkeakoulujen laadunvarmistusjärjestelmien lisäksi kaikki osapuolet kattava laadunvarmistusjärjestelmä, joka sisältää itsearvioinnin ja mahdollisesti tähän listaan (kohdat 1-9) sisällytettyjä asioita
- laadunvarmistusjärjestelmissä on huomioitava erityisesti opiskelijoiden edustus
- opiskelija- ja työelämäpalautejärjestelmä sekä alumnipaneelit ovat keinoja suoran palautteen saamiseen ja koulutuksen kehittämiseen
- arvioinnissa on kiinnitettävä huomio oppimistulosten saavuttamiseen
- käytössä olevaan (tai kansallisesti käytössä oleviin) laadunvarmistusjärjestelmiin tulisi viitata Diploma Supplementin kohdassa 2.3.

Lisätietoa yhteistutkintojen laadunvarmistuksesta:

- ENQA-raportti 2005: Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area (www.enqa.net) sisältää suositukset myös korkeakouluille, joita voi hyödyntää yhteistutkintojen laadunvarmistuksessa.
- ENQA Occasional Paper 9/2006: Methodological report: Transnational European Evaluation Project II (TEEP II) sisältää ehdotuksen "A proposal for a methodology for evaluating joint master's degree programmes"
- EUA Guidelines for Quality Enhancement in European Joint Master Programmes, Guidelines for Higher Education Institutions (2006): www.eua.be
- UNESCO/OECD: Guidelines for Quality Provision in Cross-border Higher Education (2005)

Yhteistutkintoihin ja tutkintojen tunnustamiseen liittyviä suosituksia ja selvityksiä:

- UNESCO/Council of Europe: Revised Code of Good Practice in the Provision of Transnational Education (2007)
- UNESCO/Council of Europe: Recommendation on the Recognition of Joint Degrees (2004)
- Revised Recommendation on Criteria and Procedures for the Assessment of Foreign Qualifications (2010)
- ECA (TEAM2 –project): The recognition of qualifications awarded by joint programmes (2010)

Laadunvarmistus ja korkeakoulujen auditointi Suomessa:

- Korkeakoulujen arviointineuvosto: www.kka.fi